

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilno in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZODAVNE VESTI.

Bosanski deželni zbor.

SARAJEVO 28. — Deželni zbor je razpravljal proračun za bogocastje in uk. Sekcijski načelnik baron Pittner je, zavzemši svoje stališče k predlogom proračunskega odseka, izjavil, da stavlja vlada ob razdelitvi proračunskih sredstev posamičnim veroizpovedanjem kakor podlago vedno le razmerje števila prebivalcev, ker se le s tem načelom zavaruje varstvo manjšin. Vlada si vzame za vodilo sklep odseka, da se iz državnih sredstev ne vzdržuje nobene šole, aa kateri se ne poučuje v srbo-hrvatskem jeziku. Govornik je prosil, naj se ob subvencioniranju izvzame samo šola bolniškega podpornega društva v Sarajevu, ker obiskujejo to šolo le otroci častnikov in vojaških uradnikov. — Zahtevo, da se na elementarnih šolah poučuje enako v cirilici in latinici, smatra vlada kakor popolnoma opravičeno in bo to željo vpoštevala pri novi izdaji šolskih knjig. (Pohvala).

Ko je povzel besedo nadškof dr. Stadler, so vsi Srbi in večina muslimanov demonstrativno zapustili dvorano. Nadškof dr. Stadler se je obrnil proti nameravani odtegnitvi podpor za nadškofijske učne zavode, ki ne morejo obstojati brez izdatne podpore. Zagovarjal je tudi povišanje podpor za frančiškanske šole, vendar naj se omejenjene, tudi potrebne, z velikimi sredstvi vstvarjene zavode ne ugonobi. (Seja traja dalje).

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 28. Predsednik Verzeviczy je otvoril sejo ob 10-15 dopoldne. Pravosodni minister dr. Szekely je predložil zakonski načrt tičoč se ponovnega podaljšanja zakona o konzularnem sodstvu do 31. dec. 1911.

Nato sta bili v tretjem čitanju sprejeti obe rekrutni predlogi. — Zatem je zbornica nadaljevala razpravo predloge glede inatikulacije trgovinske pogodbe z Rumunsko. Govorili so posl. Barcsay (Justhova stranka), Ubul Kallay (Košutova stranka), Josip Sztrenyi (67ti izven stranke), in poljedelski minister, ki je na zvršetku svojega govora prosil zbornico, da vsprejme predlogo. Nato je bila razprava prekinjena in odgodjena na jutri.

Sestanek Kiderlen - Wächterja z Aehrenthalom.

MARIJINE VARI 28. Sinoči je nemški državni tajnik Kiderlen-Wächter imel z grofom Aehrenthalom konferenco, ki je trajala tri ure.

Kuga v Odesi.

ADESA 28. Od včeraj so se pojavili tukaj slučajji kuge. Včeraj je umrla ena oseba. Danes sta oboleli dve osebi in je ena umrla.

Zrakoplovstvo.

GOTHA 28. Zrakoplov M. III., ki se je sinoči v Berlinu dvignil v zrak, je dospel semkaj ob 12-30 in se spustil na zemljo pri lopi za balone.

Iz Perzije.

TEHERAN 28. Položaj v Kirmanšahu je zelo vznemirljiv. Na ruskega konzula so streljali. Ukrenjene so odredbe, da se konzul

latska straža nujno ojači z oddelki čet iz Kašvina.

Ustaja na Kubi vdušena.

HAVANA 28. Ustaja generala Miniota je bila vdušena. General Miniot in njegovi pristaši so bili vjeti. Ostali puntarji so pobegnili.

TURČIJA.

CARIGRAD 28. „Tanin“ poroča, da je ministerstvo za notranje stvari poslalo pokrajinskim oblastnim okrožnicu, v kateri izjavlja, da razkrinkan tajni odbor ni sposoben za kake resne korake, njega členi so bili zavedeni od pohlepnosti po denarju. Vlada je dovolj močna, da se zoperstavi vsakemu reakcionarnemu ali revolucionarnemu gibanju.

SOLUN 28. Vrhni poveljnik Torgut Šefket paša je nad Skadrom v Albaniji proglasil izjemno stanje ter prišel z razoroževanjem prebivalstva. — To poslednje je uslužljivo in je tekom dveh dni izročilo 40.000 orožja. Vlada je nakazala za Skadar 50.000 turških funtov v pokritje stroškov vojaške ekspedicije in svote potrebne za uvedbo reform.

CARIGRAD 28. Listi poročajo, da je vlada vsled manifestacij proti samoškemu knezu Kopassesu sklenila odposlati na Samos vojno ladjo.

SOLUN 28. Pri Plavi v okraju Gusinje so Črnogorci vdrl na turško ozemlje in so napadli mohamedanske vasi. Vnel se je boj, v katerem je bilo ranjenih več vaščanov, trije so bili celo ubiti. Turška obmejna straža je tudi posegla v boj. Črnogorci so bili potisnjeni nazaj čez mejo. Na strani turške obmejne straže so bili trije možje težko ranjeni.

Proti mladoturškim nasilstvom.

SOFIJA 28. Bolgarsko časopisje nadaljuje kampanjo proti politiki razoroževanja v Makedoniji in zahteva energično postopanje vlade v očuvanju bolgarskega elementa v Makedoniji. V vsej državi so napovedana protestna zbiranja.

Turčija ni kupila dreadnoughtov.

CARIGRAD 28. — Vesti, da je Turčija kupila v Nemčiji dva dreadnoughta, ne odgovarjajo resnici. Kakor se čuje iz krogov mornarice, je Turčija kupila v Nemčiji dve oklopniči po 12000 tonelat. Dva dreadnoughta naroči drugje.

Boj kot grškega blaga v Turčiji.

CARIGRAD 28. Na direktno intervencijo ministra notranjih stvari so se težaki carinskih uradov obvezali, da bodo razlagali grško blago iz tujih ladij in tuje blago z grških ladij.

Budimpešta 28. — Finančni minister

Lukacs se je vrnil iz Tatre-Lomnice.

Sarajevo 28. Danes odstopijo katoliški in židovski občinski zastopniki, tako, da bo morala vlada razpustiti občinski svet in imenovati vladnega komisarja.

Panama 28. — Novi peruanski parnik „Hulbaga“ je zgorel pred peruansko obalo. Pri tem so našli smrt trije mornarji. Potniki in ostalo moštvo se je rešilo.

Koburg 28. — Bolgarski car je sinoči odpotoval od tukaj, a ne ve se kam. Car se je v avtomobilu peljal do Lichtenfelsa, kjer je vstopil v vlak.

nih linijah in v licih je še vedno počival oni globokoresni izraz, ki je bil tudi nekoč lepota njenega obraza. Samo potencirana je bila ta resnost. Ta mir v njenem obrazu je bil že nekaka otožnost in je moral vsakomur, kdor je poznal njeno zgodbo, vzbujati bolesterne občutke. Nahajala se je očividno v položaju, v katerem si je lahko zbrala največjo srečo ali pa trpljenje! Obraz jej je bil nekoliko upal, a ko so se njena mikavna usta, ki so silila nehoti k primeri z rožnim kelihom zaprla, se je pokazala ob strani mala guba, ki je spominjala na žalost. Vse to skupaj ni napravljalo utisa sreče vkljub krivdi... Odstranjalo pa je tudi takoj vsako misel na kako krivdo. Če Ervin ne bi bil poznal vseh dogodkov in bi mu bili Klara de Velde predstavili in mu pripovedovali, da je bila ona junakinja imenitnega škandala pariške družbe, bi bil prišel, da je vse samo obrekovanje. Tak utis je napravljala ponosna mirnost, plemenita odkritost in tiha udanost te ženske glave, ki se je nagnila s knežjo gesto, ko je Gerhard predstavljal obiskovalca.

V gesti, s katero je povabila Ervina, naj sede, je bila ona sramežljiva gracija, v kateri spoznavajo možje, ki niso mnogo živeli v svetu ono „nezavedno“, „noli me tangere“ poštene ženske, ono popolno nepreračunljivo, skoro telesno sramežljivost, ki udušuje najtanjše poželenja...

Petrograd 28. Predsednik dume Gučkov, ki je bil radi dvoboja z grofom Urusovim obsojen na mesec dni ječe, nastopi svojo kazen dne 1. avgusta.

Berolin 28. Na poštne uradu št. 17 zaposleni pismonoša Ludvik Bergmann je poveril 15.000 mark gotovine in pobegnil.

Kako se gospodari v Bosni?

„Srbska Rijec“ objavlja imena onih kmetov, ki so bili pregnani s svojih domov in so ostali brez strehe. Pri tem navaja slučaje, da sa človeku ježijo lasje. V posamičnih okrajih je na stotine družin brez strehe.

Za umevanje teh dogodkov moramo pojasniti, da beseda „kmet“ pomenja v Bosni onega seljaka, ki ni gospodar zemlje, katero obdeluje, ampak mora od te zemlje oddajati spahiji, t.j. turškemu agu ali begu, tretjino vseh pridelkov. Dokler „kmet“ v redu obdeluje svojo zemljo in tudi redno plačuje tretjino, ga spahija ne more odstraniti z zemljišča; ali predpogoj za to je, da dotični seljak tudi v resnici poseduje kmetško pravo.

Z onem zemljo torej, na kateri obstoji kmetško pravo, aga ali beg ne more razpolagati po svoji volji. Ko so pa začeli po Bosni in Hercegovini proizvajati zemljiški katastar, je bilo treba seveda določiti tudi kmetška prava, obstoječa na posamičnih zemljiščih. Age in begi so pri tem gledali, da so kolikor so le mogli več zemljišč prijavili za begluk, to je, zemljo, na kateri ni nikakega kmetškega prava. Ker se kmetje dostikrat niso brigali za to, da bi se potegnili za svoje pravice, se tudi te pravice, ki jih je aga ali beg utajil, seveda niso zabeležile v novem katastru. Ko se je kmet zavedel prevare, izvršene na njegovo škodo, je bila vsa stvar že pravokrepna in nekega lepega dne so prišli orožniki, pa so ga vrgli na cesto z družino vred. Vendar imajo taki slučajji vsaj videz zakonitosti; kmet je zamudil in se ni pravočasno potegnil za svoje pravo in zakon je bil na strani spahije.

Naravnost kričeč slučaj, ki kaže bosanske razmere v vsej njih nagoti, pa se je dogodil s kmetom Jovanom Trunič-Cvjetićem v Daruvaru. Ta kmet je imel z begom Rukovcem pravilo, pismeno pogodbo, kateri ni mogel nikdo oporekat. Nekega lepega dne pa je beg prodal to posestvo lesni tvrdki Steinweiss za 12.800 K. Kmetu Jovanu Trunič-Cvjetiću pa je beg rekel pri tem, da mu ostaneta hiša in vrt, a drugo zemljišče da mu da drugje. Kmet je bil zadovoljen s tem. Ali nekega dne so kar prišli orožniki, ki so vso družino izgnali pod milo nebo. Kmet je dobro vedel, da se z bosanskimi žandarji ni šaliti; zato se tudi ni čisto nič upiral. Ali ker se ni obračal tako hitro, kakor bi bili to hoteli orožniki, so ga ti poslednji prijeli in tirali pred — upravitelja politične ekspoziture v Daruvaru. Ta upravitelj je dal ubogega kmeta vtakniti v zapor, kjer je brez razloga in brez obsodbe ostal osem dni.

Ko so ga izpustili iz zapora, je odšel v Petrovac pritožiti se k okrajnemu predstojniku. Toda tudi ta je napravil s kmetom

kratek proces: dal je moža brez obsodbe kar zapreti in ga je držal zaprtega dva dni!! Radi krivice, ki mu se je zgodila, se je mož tedaj pritožil na deželno vlado, ki mu je končno tudi priznala pravico, da mu mora beg na mesto prodane zemlje dati na drugem mestu toliko in tako dobre zemlje. Beg pa je kmetu ponujal slabšo zemljo, ki jo ta ni hotel sprejeti. Oblasti so seveda tudi to pot dale begu prav! Stvar je prišla končno pred ministerstvo, ki je razsodilo, da mora beg plačati kmetu odškodnino, ki naj se določi potom cenitve. In res je bila ta odškodnina določena na — 130 kron!! Od teh 130 kron pa je moral kmet plačati razne komisije, tako, da mu nazadnje ni ostalo — nič!

Iz potem se bo še kdo čudil, ako se Bosanci prav nič ne vesele blagoslovov aneksijske!!

Hrvatska kriza.

Konferenca hrvatsko-srbske koalicije.

V sredo ob 5. uri popoldne je imela hrvatsko-srbska koalicija konferenco. Te velevažne konference se je udeležilo 40 poslancev, ki so razpravljali o političnem položaju, navstalem po demisiji bana. Več poslancev — med temi tudi bivši ban grof Pejačević — je opravičilo svojo odsotnost. Starostni predsednik Barčić je poslal brzjavko, v kateri pravi, da se on z državnikom, ki ne spoštuje prevzetih obljub, sploh ne pogaja.

Konferenci sta bila predložena dva predloga in sicer predlog posl. Pinterića, ki pravi, da koalicija jemlje na znanje pismo bana Tomašića v pričakovanju, da doseže državnopravne pridobitve za Hrvatsko.

Drugi predlog pa banovega pisma sploh ne jemlje na znanje, temveč vprašuje bana, kake stvarne in državnopravne koncesije zamore on nuditi koaliciji za slučaj, da bi ga ta še nadalje podpirala in kako jamstvo zamore dati, da tudi izpolni svoje obveznosti?!

O obeh teh dveh predlogih se je vnela živahna debata. Konferenca je trajala do 9. ure zvečer in nadaljevala naslednji dan ob 11. ure predpoldne.

ZAGREB 28. — Na danes nadaljevani konferenci hrvatsko-srbske koalicije, ki se vrši povsem tajno, ni bil do danes še storjen nikak definitivni sklep. Bivši ban grof Pejačević je iz toplic Wildungen poslal posl. Mažuraniću kakor podpredsedniku kluba hrvatskih poslancev v državnem zboru pismo, v katerem sporoča, da sicer začasno polaga čast predsednika hrvatskega državno-zborskega kluba, ker se nikakor ne more identificirati s sklepom kluba hrvatskih poslancev, ki povzročajo krizo radi čisto osebne stvari in tako ženejo usodo dežele nasproti negotovi bodočnosti. Ta sklep je storil začasno, ker še vedno upa, da se posreči politično zrelem elementom koalicije, da poravnajo to stvar v interesu naroda in domovine.

Podpredsednik dr. Mažuranić je poslal grofu Teodorju Pejačeviću obširno pismo, v katerem je navel razloge sklepa klubovih delegatov in prosil za odgovor, ali bo grof Pejačević po tem pojasnjenju še vstrajal pri svojem sklepu. Ker ni doslej dospel še

Ko se je pričelo z jedjo, so bile besede redkeje.

Vseh treh gostov se je lotila neka zadrega, ki so jo brezuspešno skušali prikriti s prisrčno postrežljivostjo.

Ervin Laurence, ki je skušal na tiem uporabiti vsako najmanjše opazovanje, je opazil to zadrego v Gerhardovem naglasu, v njegovih umerjenih gestah in v neizrečeni prisiljenosti njegovih pogledov. — Opazil je, s kakim apetitom je njegov prijatelj, ki je, utrujen od svojega jutranjega sprehoda, jedel in pil, medtem, ko je gospa de Velde jedi samo pokušala in potem preko ostalega položila nož in vilice, kakor delajo male deklice, da ne bi bile prekinjene. Celo v načinu njihovega vedenja pri mizi je bilo opaziti različnosti fiziološke naravi. In to tesnobno ozračje neprijetne zadrege se je zgoščalo vedno bolj, čim poredkeje je odgovarjala Klara, ki se je po svojem otrplem obrazu in s svojo sanjavo ravnodušnostjo dozdevala popolnoma odsotna.

Ko že ni mogel najti Ervin ničesar drugega, je mislil, da bi pričel govoriti o sliki, ki mu je visela ravno nasproti, kajti ta bo nudila dovolj tvarine za zabaven pogovor. In kmalu je opazil, da je dal svojima gostiteljima prilike, da po različnosti svojih navad in temperamentov izrazita tudi različnost svojega umevanja in svojih nazorov. (Pride še.)

PODLISTEK.

Žensko srce.

Spisal Paul Bourget. — Prevel V. B.

Pozneje so se stemnile... In v trenutku, ko sta oba prijatelja prestopila prag stanovanja v prvem nadstropju, ki jima je otvoril sluga v livreji z začeticama K in V na gumbih, je opazil Ervin, da so bili Gerhardovi pogledi popolnoma topi.

Ervin je bil že ob prihodu pred hišo zelo radoveden; sedaj pa, ko se mu je nudilo nešteto posamičnosti, ki jih je lahko opazoval, je dosegla radovednost svoj višek. — Cim pa se je ozrl na mlado gospo, je zamogel le z največjim trdom nadaljevati svoja opazovanja, kajti takoj ga je objel nenavaden čar, ki si ga ni mogel raztolmačiti... Takoj jo je zopet spoznal. Odeta v belo jutranjo toaleto, v dehtečem oblaku čipk, je sedela ob kaminu v kotu svojega bledomodrikastega budoarja in čitala. Njeni kostanjevorjavi lasje so imeli isto fino barvo, kakor nekaj in so bili ravnotako počesani v enostavno prečo kakor vedno.

V njenih milokrokih črnih očeh, v mir-

odgovor grofa Pejačevića, je bilo sklenjeno, da se pismo grofa Pejačevića po želji pošiljatelja objavi.

Združenje Bosne in Hercegovine z Dalmacijo?

Neki dalmatinski list javlja, da se dne 18. avgusta t. l., o priliki cesarjeve 80-letnice, izvrši združenje Bosne in Hercegovine z Dalmacijo. Zato da se je Khuenova vlada odločila, da ne bo gradila železnice skozi Liko.

Isti list javlja dalje, da je konflikt med banom Tomašičem in koalicijo iznel mnogo važnejše razloge, nego se je to do sedaj domnevalo. Madžari da so se odpovedali za vedno Dalmaciji, a zato da bosta Hrvatska in Slavonija za vedno združeni z Ogrsko državo, s čimer bi bila izpolnjena želja Ogrske po morskem obrežju.

Umeje se samo ob sebi, da je ta vest prav malo verjetna in jo beležimo le po dolžnosti kronistov.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

V Srbiji vlada splošna nezadovoljnost z novo trgovinsko pogodbo z Avstrijo. Vendar pa se večinoma priznava, da je bila pogodba potrebna iz političkih ozirov. Kljub temu pa je že začela v enem delu časopisja živahna protigaitacija.

Nek list očita srbski vladi celo zadržajstvo.

Trgovinska pogodba Avstro-Ogrske s Crnogoro.

—c— Pogajanja radi sklepa trgovinske pogodbe med našo monarhijo in Crnogoro bodo gotovo dovršena v kratkem času. Na obeh straneh vlada dobro razpoloženje, da bi čim prej prišli do sporazumljenja, s katerim bi bili zadovoljni obe strani. Dogovori se bodo vršili na Cetinju. Avstro-Ogrsko bo zastopal tamošnji odposlanec. Črniagorci dobi izvajanje živega blaga v Boko Kotorsko, a avstro-ogrski izvoz v Crnogoro bo užival olajšave — minimalno o taksaciji.

Bogu hvala, da so avstrijski politiki enkrat uvideli potrebo, da pride do ugodne trgovinske pogodbe s Crnogoro. Crnogorci pa je most za Albanijo. Italijani so to dobro pogodili in se ugrezili Avstriji pred oči, tako, da morajo reči, da se skoraj vsa uvozna trgovina v Crnogori nahaja v italijanskih rokah. Avstrija pride torej se svojo trgovinsko pogodbo — prepozno. Po navadi! Nu, vendar se nadejamo, da nova pogodba vsaj kolikor toliko zopet oživi promet Boko Kotorske s Crnogoro.

Razvoj Bolgarske in slovanski kongres.

Neki odlični bolgarski politik — mož evropske naobrazbe in dalekoviden — je povodom slavnostnih dni v pogovoru z nekim češkim novinarjem označil nagli razvoj Bolgarske in priznaval, da so oplojevalne vspodbuje prihajale od zunaj. Rusi so bili osvoboditelji Bolgarov iz turškega jarma, Čehi prvi učitelji in svetovalci, ki so z očetovsko skrbjo nadzirali prve samostojne korake Bolgarov na kulturnem polju. V vsem duševnem in materialnem razvoju Bolgarske je bilo občutiti češkega duha. Med tem pa se je Bolgarom v tujini vzgojila nova lastna generacija, ki so se jej začeli prvi učitelji umikati.

Ali ta je prinesla seboj iz tujine tudi svoje zlo — tujega duha, ki je krčil slovanskega. Temu duhu iz tujine so pripisovati tisti poskusi demonstracij in manifestacij proti slovanskemu kongresu v Sofiji. Tako si je tolmačiti nemške vplive med bolgarsko inteligenco. Naglašam to — je posebno podarjal oni politik — ker se navadno le kralja Ferdinanda proglašajo odgovornim za nemško propagando v Bolgarski. Potem pa je opozarjal na interesantno dejstvo, da so v Bolgarski v zvezi vsemu velikemu napredku — razmere le navidezno konstitucionalne. Kajti v resnici vlada deželo le kralj, ki pušča ministre gospodariti le dotle, dokler — se njemu izjubi. Volitve so manifestacija njegove in ne narodne volje, ker ves vladni aparat deluje po njegovih odredbah. Čim je ministerstvo prišlo v kak navskrižje s kraljem, mora — iti! 5/6 večine zna vladni aparat na prihodnjih volitvah spreminjati v manjšino kakih — 3 mož. To je možno, ker ljudskim masam nedostaja politične organizacije, a to vsled prepada, ki ločuje ljudstvo od inteligence. To pa je zopet posledica preneglega razvoja bolgarske države in pa narodne mlačnosti one inteligence, ki se je vzgajala v tujini. Tako vidimo, da bolgarski narod z vsem svojim eminentnim političnim razpoloženjem ni tako politično organiziran in discipliniran, kakor bi moral biti, da se uveljavi.

Na tem polju čaka bolgarske inteligence veliko in trudapolnega, ali tudi hvaležnega dela, ki pa je s slovanskimi slavnostmi v Sofiji zadobilo izdatnega povspesila. Slovanski dnevi so delovali kakor krepična utrjevalna kopel; vbudili so inteligenco iz nje brezbriznosti, a v narodu so vzbudili zavest o vzajemnosti interesov z drugimi bratskimi plemeni v veliki slovanski rodini. Tudi če inteligenci ugajajo dunajski valčki, če tudi inteligence brezskritično občuduje vse, kar je nemško, narod pa ne po-

zablja, da je mlado solnce Bolgarske izšlo iz valovja slovanske, na širnih bojiščih prelite krvi. Dnevi v Sofiji so to poklicali narodu v spomin in so usadili v srca mas, ki se ne posuše, ne uvene, ampak bodo poganjale in cvetele. V tem je pravi pomen teh nepozabnih dni: slovansko zavest, idejo vzajemnosti in medsebojne ljubavi — to mirovno idejo par excellence — so zanesli v mase, kjer najde bogatih redilnih tal. A to nikakor ne more ostati brez učinka na inteligenco in vodilne kroge.

Seveda bo treba v to truda in neumornega dela. Toda, jaz ne dvomim — tako je zaključil odlični bolgarski politik — da stojimo na predvečerju nove boljše epohe našega narodnega in političnega razvoja, ki mora biti demokratična in slovanska prek in prek, ako si hočemo to, kar smo si priborili, tudi zagotoviti za bodočnost. Znamešiti slovanski teden provzroči ozdravljenje naših razmer in bo tvoril jako reakcijo proti tistim razjedajočim in demoralizirajočim prujim vplivom, ki so se pri nas v zadnji čas tako bujno razraščali in katerih širjenje bi sličilo neozdravljivi bolezni — raka. To je zadnji smisel teh lepih dni in od tod neizmerno zveneče veselje, tisti odmev navdušenja, ki so ga našli v srduh nas vseh.

Celjski sokolski zlet 1. 1910.

Že leto dni stoji celjski „Sokol ski dom“; kakor nekaka predstava napram nemškemu in nemškutarkemu Celju se vpenja na enem najlepših prostorov, ob glavni cesti, ta na zunaj skromna stavba proti nebu! Kakor pa je na zunaj „Sokolski dom“, naš priprost, tako je v notranjosti ukasno in praktično opremljen.

Izven mestnega teritorija stoji naš dom — magistrat nam ne more gledati s lastnosti delati nobenih težkoč. Za našo slovansko predmetje, za slovanske Gaberje je celjski „Sokolski dom“ neizmerne važnosti. — Prirejajo se po zimi v njem glediške predstave za priprosto ljudstvo, vršila se bodo ljudska predavanja, kar nam letos še, žal, ni bilo možno storiti, osnovana je „Ljudska knjižnica“, ki jo ima v oskrbi „Klub slov. napr. akademikov“.

„Sokol“ pa zbira nadalje pod o krilje svoje vrste navdušenih mladih mož, ki terih število se je v novem domu znatno porinilo. „Sokol“ nam varuje pod okriljem svojim mlad naraščaj, ki pohaja večinoma iz delavskih slojev, goji nam pa tudi žetisko telovadbo, katere pomen se ne da dosti preceniti.

V „sokolskem domu“ imamo naročno gostilno, ki je bila za naše predmetje prepotrebna. Lahko torej rečemo, da je bil naš „Sokolski dom“ v Gaberjih tik Celja velikanskega pomena, kajti nikdar ne smemo upati na zmago v nemškem Celju, a ko nam ni okolica. Ta obroč okrog mesta, narodno organizirana.

Dne 14. avgusta nas posetijo bratje iz vseh slovanskih pokrajin. — Tudi mili tiam bratje iz kraljevine Hrvatske in zastopniki češkega „Sokola“ nas počaste.

Slavnost sama bude za nas Celjane velikanskega pomena, katerega pojmuje samo mi Celjani. Radi tega naj bo tudi udeležba taka, kakor si je mi želimo. Kdor čuti z nami, kdor pojmuje pomen slavnosti, ki naj bi bila dostojna in častna manifestacija vsega slovništva, ta pride.

Vsprejmemo Vas, dragi bratje in sestre, z odprtimi rokami in veselili se bomo, da vas vidimo v sredini naši. Situacija našega naroda, posebno nas Stajercev, je ogrožena, saj se moremo bojevati proti najhujšemu in najofenzivnejšemu sovražniku vsega Slovništva.

Danes lahko rečemo, da si je začel naš narod v gospodarskem oziru staviti novo stavbo, da se moči naše zbirajo in da nima sovražnik naš, kateremu smo tlačanili skozi stoletja, več tiste moči in onega samozavestnega pogleda v bodočnost.

Posebno mi Stajerci znamo, kaj da je boj za narodno osamosvojitve in kakor sokoli spoznavamo, kaj da pomenja boj za svobodo! Sokolski zlet naš zapusti v srcih našega ljudstva najlepši spomin, da, pa tudi omahljivcem veselja do novega boja!

Mestni svet.

Seja je začela ob 7.30. Župan je dal prečitati prošnjo trgovske in obrtne zbornice v zadevi razširjenja tramvajskih zvez ter pojasnil, da občina dosedaj še ni mogla doseči tozadevnega sporazuma z tramv. družbo.

Dalje je dal župan prečitati spomenico monarhičnega in še nekega drugega društva, da se prekrešti Veliki Trg v spomin cesarjeve 80-letnice v Trg Fran Josipa.

Svet. Mrak je predlagal da se omenjeni spomenici, ali kar sta že — je rekel dr. Mrak — izroči mestnemu odboru. Seveda je bil predlog dr. Mraka sprejet.

Župan je predlagal, da se pošlje cesarju o priliki 80-letnice udanostno izjavo in da se da fondu proti potepuštvi 100.000 kron.

Predlog je bil sprejet z vsemi proti glasovom socijalnih demokratov.

Za zboljšanje plač uradnikov in učiteljev.

Odbor za razrede uradnikov osem plačilnih razredov, pomožnih in subalternih

uradnikov predlaga, da se poviša temeljne plače uradnikov VIII plačilnega razreda za 200 K in potem za vse ostale uradnike v tem razmerju, tako da bo znašal povišek v prvem razredu 2120 K.

Pomožni uradniki bodo dobili 100 K poviška za plačo in 200 Kron za stanovanje.

Subalternim uradnikom in slugam se poviša plača za 100 K in stanarina za 150 K.

Temu primerno se poviša tudi dohodke vseh drugih uradnikov.

Na podlagi predloga šolskega odseka se določi za učiteljstvo ljudskih šol sledeče dohodke: Podučitelji brez izpita učiteljske usposobljenosti 1000 K plače, podučitelji z izpitom učiteljske usposobljenosti 1400 K plače. Učitelji ljudskih šol bodo dobivali 2000 K temeljne plače in 600 K stanarine, dalje tri kvinkvenije po 300 in tri po 400 K. Stanarina znaša v mestu, v spodnji okolici, Katinari in na Opčinah 600, 700, 800 in 900 K, a v gornji okolici, izuzemši Opčino in Katinare po 500, 600, 700 in 800 K.

Temeljna plača meščanskih učiteljev bo znašala 2400 K, stanarina 800, 900, 1000 in 1100 K, ter tri kvinkvenije po 300 in štiri po 400 K, — toliko ljudskih, kolikor meščanskih šol — Učiteljice bodo dobivale 85 odstot. za moške določene plače.

Zboljšajo se tudi plače srednje-šolskih profesorjev, tako, da bo znašal povišek od 200 do 500 K.

Svet. Puecher je predlagal, da se določi temeljni povišek za neoženjene uradnike s 150 kronami, dočim imajo oženjeni in oni uradniki, ki morejo skrbeti za več ko dve osebi, 50 odstot. večji povišek.

Svetovalec Vidacovich je proti predlogu svet. Puecherja, češ, da odgovarja dotični predlog socijalističnemu načelu, da se plačuje delo po potrebi in ne po služku. Če se postavimo na to stališče, so poleg onih, ki imajo skrbeti za družino, tudi sicer individualne razlike, na katere bi se trebalo ozirati. Tudi bolan človek ima večjo potrebo, kot zdrav. Svet. Puecher se je zelo toplo zavzel za zakon. (Svet. Pitoni: Nam je vseeno, zakonski ali nezakonski! Župan zvonil) a govornik predlaga, da se predlog dr. Puecherja odkloni.

Brocchi se je izjavil tudi proti predlogu dr. Puecherja. Mi vendar v pogodbi z uradniki — je rekel govornik — ne moremo postaviti načela, da bomo isto plačevali po številu otrok, ki jih bodo imeli, temveč mi moramo plačevati uradnike po njih delu.

Ko bi se sprejelo to načelo, potem bi se moralo reči uradnikom pri oprejemu v službo: Sedaj imate toliko plače, a če se poročite, boš imel večjo plačo, čimveč otrok boš imel. Pri prvem otroku bi rekli: Dobro, pri drugem tudi, pri tretjem bi morda še molčali, a pri četrtem bi mu že rekli: Nehaj prijatelj. (Veselosť.)

Ko bi mi sprejeli predlog dr. Puecherja in bi se te teorije opreli tudi mestni uradniki, bi se utegnili povrniti časi naših starih mater, ki so imele po 16 otrok. (Živahna veselost.)

Sicer so pa tudi drugi člani odbora, za katere dostikrat skrbje uradniki. Tako je n. pr. marsikaka teta, napram kateri imajo mestni uradniki dolžnosti. Potem bi morali mi skrbeti tudi za tete! (Smeh.)

Puecher meni, da hoče on s svojimi predlogi le doseči, da bodo dobivali podporo oni, ki imajo skrbeti za tri osebe, če ima kateri uradnik več kot 3 otroke, in naj si jih bo tudi 30, to nas ne briga.

Brocchi replicira, da bi na podlagi Puecherjeve teorije moral slediti pri tretjem otroku avtomatičen zaključek...

Puecherjev predlog je bil odklonjen.

O penzijskem zalogu se je vnela daljša debata, tekoma katere je povzelo besedo več govornikov.

Ob 10.30 je župan pretrgal sejo za p. ure. Ob 11. je seja zopet začela. Bilo je prisotnih ravno 41 odbornikov, toliko, da je bila seja še slabečna. — Nadaljevala je debata o predlaganih poboljških.

Ob pol eni je bila, ne da bi bilo prišlo do glasovanja, seja pretrgana in bo nadaljevala drevi ob 7.

Dnevne novice.

Romunska kraljevska dvojica ne obišče cesarja v Lšlu. Kakor poročajo iz Bukarešte, ne obišče tega poletja romunska kraljevska dvojica cesarja Frana Josipa I. v Lšlu, ker ni kraljica še popolnoma okrevala od svoje zadnje bolezni.

Velike vojaške vaje v Srbiji. — Iz Belegrada javljajo, da se je srb. ministerstvo obrnilo do vojnih ministerstev v Petrogradu, Carigradu in Sofiji s prošnjo, da bi se dovolilo po eni grupi ruskih, bolgarskih in turških častnikov prisostvovati velikim vojaškim vajam, ki se bodo vršile na jesen.

Glasom neke vesti, je sam prestolonaslednik turški princ Jusuf izedin objubil, da bo osebno prisostvoval tem vajam.

O princu Danilu Črnogorskem se širi glas v političnih krogih, da se na dan jubileja kneza Nikolaja odpove pravico do prestolonasledstva na korist princa Mirka.

Vzrok temu je baje dejstvo, da je princ Danilo brez potomcev.

Oficijelno pa ta senzacionalna vest še ni potrjena.

Avstroogsko-srbska trgovinska pogodba je bila v Belemgradu podpisana v sredo.

Od strani Avstroogrske je podpisal pogodbo odposlanec grof Forgach, od strani Srbije pa državni svetnik Paču in bivši minister Drašković.

Vaje v streljanju nameravajo baje uvesti že s prihodnjim šolskim letom na avstrijskih srednjih šolah.

Moravsko-češki poslanec dr. Stranisky se je odpovedal mandatu radi sporov v lastni stranki.

Upor na nemški vojni ladiji. Na nemški vojni ladiji „Blücher“ so se mornarji uprli radi slabe hrane. 80 mornarjev je bilo aretiranih. Hrana da je bila res slaba. Tudi neki častnik da se je pritožil. Prebivalstvo je radi načina, kakor se postopa z mornarji, silno razburjeno.

Domače vesti.

„Slovenčeva“ — metoda. „Slovenec“ je v prečvečerašnji svoji številki priobčil sledeči dve notici:

— Iz tržaške okolice. Preč. g. Ivan Slavec, častni kanonik in dekan na Opčinah, je šel na daljše potovanje na Nemško. Nadomestuje ga ob nedeljah gosp. dr. Požar, bivši varuh romarskega svetišča v Ricmanjih in sedaj pomočni uradnik „Edinosti“.

— Župnija Ricmanje je zopet razpisana do 31. t. m. Večkrat se vidi okoli Ricmanj bivšega kapelana ricmanjskega, dr. Požarja.

O perfidiji, zavratnosti in ovaduškem namenu v teh dveh noticah nas z vso gotovostjo uverava dejstvo, da sta priobčeni tiko m ena za drugo — tako, da podtikanje v drugi pojasnjuje tudi tendenco prve.

Druga notica naj sumniči dr. Požarja kakor važnega intriganta in rovarja v Ricmanjih, a prva nam stavlja častnega kanonika, dekana in župnika Slavca na Opčinah v grlo luč, ker se daja nadomestovati po takem intriguantu in rovarju.

Ta težko je človeku verjeti, da je kaj takega možno — med duhovniki, da more duhovnik zagrešati tako perfidijo nasproti svojemu stanovskemu tovarišu, pa naj je že ta poslednji kdor koli in kakoršenkoli. Kamo-li proti možu takega ugleda, kakoršen je kanonik Slavec!!

V prvo vsebujeta obe notici pozitivno neresnico.

Dekan Slavec je sedaj (menda prvič, odkar je duhovnik, torej po 25 letih), na štirinajstinevnen dopustu. Na njegovo prošnjo sta opravila v nedeljo službo božjo na Opčinah v pok. župnik Stefanutti iz Trebiča in dr. Požar. To je resnica.

V drugi notici, tihoči se dr. a Požarja, pa je resnice le toliko, da je župnija Ricmanje res zopet razpisana. Vse drugo je laž, oziroma proračunjeno, zlobno sumničanje.

Dr. Požar ne hodi „okoli“ Ricmanj, ampak je šel prve dni tega meseca parkrat naravnost v Ricmanje, po glavni cesti, odkritim čelom, glavo po konci, ker se mu ni treba bati nikogar.

In sicer je bil šel po nekaj svojih knjig in drugega pohištva, ki je je imel shranjeno v Ricmanjih.

Proti jasnemu podtikanju, kakor da bi dr. Požar radi razpisal župnijske službe „h o d i l“ okoli Ricmanj, nam je ta gospod zatrdil z moško in častno besedo, da tedaj niti vedel ni, da je župnija Ricmanjska zopet razpisana.

Ne gre nam tu za dr. a Požarja, ker glede njegove bodoče usode je stvar že poravnana v sporazumljenju med cerkveno in posvetno oblastjo. Sicer pa je on tudi že navajen na take „Slovenčeve“ — ljubeznivosti.

Na vsak način pa je treba stigmatizirati tako početje nasproti takemu duhovniku in možu, kakoršen je častni kanonik in dekan Slavec na Opčinah.

Kar se tiče resnične, iskrene pobožnosti, vzgledno moralnega življenja, čistosti značaja, krščanskega čustvovanja in skromnosti in slednjega slovanskega rodoljubja — ga ni v tistih batalijonih, katerih nastop nam je „Slovenec“ že tolikokrat napovedoval, ni jednega, ki bi bil vredn, da jednemu Slavcu obriše prah s čevljev.

Vspritko take brezobzirnosti proti takemu možu mora predikat „liberalna“ „Edinost“, ki nam ga „Slovenec“ poklanja v neki drugi notici v isti številki, zveneti kakor — laskav poklon in počestčenje.

Razpis učiteljskih služeb. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje s pričetkom prihodnjega šolskega leta na družbenih šolah v Trstu dve provizorični učiteljski mesti in sicer eno mesto učitelja in eno mesto učiteljice z letnimi prejemki 1400 K.

Tozadevne, s potrebnimi dokazili opremljene prošnje naj se pošljejo v družbino pisarno najkasneje do 10. avgusta t. l.

Vođstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Iz finančne službe. Davčni oficijal Ivan Bernardis je imenovan davčnim upraviteljem v IX. činovnem razredu, davčni

asistent Adolf Slabanja pa davčnim oficijalom v X. činovnem razredu.

Nepretržno uradovanje. Iz uradniških krogov smo prejeli: Državni uradi, mestni uradi in tudi več zasebnih uradov je uvedlo nepretržno, ali takozvano celodnevno uradovanje. Ne bi-li mogli posnemati teh oblasti in zasebnih podjetij tudi naši denarni zavodi?

Menda bi to lahko šlo, ko bi bilo nekoliko dobre volje pri odborih in nekoliko energije ter vzajemnosti med uradništvom! Dajte! Storitve uradništvu dobroto, vsaj v vročih mesecih!

Ko bo čas bilanc, bo to uradništvo gotovo uvaževalo dobrohotnost gospodarjev!

Za izlet v Pulo dne 7. avgusta je NDO razposlala tržaškim rodoljubom po par voznih listkov, da si jih pridržijo ali sami, ali pa da jih izroče svojim uslužbencem.

NDO bo dne 4. avgusta poslala k prejemnikom teh voznih listkov legitimirane odposlanca, kateremu naj se blagovoli izročiti znesek za vozne listke.

V Barkovljah se prodaja listke v Gorjenčevi papirnici.

V tržaško okolico! Narodno ženstvo tržaške okolice, ki se namerava udeležiti izleta v Pulo, prosi NDO tem potom, da se udeleži izleta v svoji krasni, staroslavni narodni noši, da tako da izletu prav res narodno obiležje. NDO je sklenila, da se narodno ženstvo v narodnih nošah vozi v II. razredu ob plačani voznini 3. razreda (K 3-60).

Odhod v Pulo. Parnik „Argentina“ bo za izlet pripravljen ob pomolu „Sanità“. Odhod je določen točno ob 5. zjutraj.

Poseben vlak v Rudolfovo! Na letošnjo Zvezino skupščino, ki se bo vršila dne 6. in 7. avgusta v Rudolfovo, se odpelje dne 6. avgusta zjutraj ob 10. uri z južnega kolodvora v Ljubljani poseben vlak. Vlak se bo ustavljal tja in nazaj na postajah: Ljubljana-dolenjski kolodvor, Grosuplje, St. Vid in Trebnje.

Iz Rudolfovega odhaja vlak v nedeljo, dne 7. avgusta, ob 9. uri zvečer.

Vlak odhaja iz Ljubljane tak čas, da imajo zvezo z njim tovariši in tovarišice s Kranjskega, Štajerskega, Koroškega in Primorskega. Udeleženci naj se oglase po dopisnicah takoj na naslov: Zveza avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev v Ljubljani.

Tovariši, tovarišice! Poslužite se posebnega vlaka, ki ga sedaj prvič priredi Zveza za svojo skupščino, v največjem številu! Vzemite s seboj tudi prijatelje učitelstva! Ceno vožnji izve vsak pred odhodom. Priglasite se takoj na navedeni naslov!

Tržaška mala kronika.

Čuden lov. Predvčerajšnjim ob pol 5. zjutraj je čuvaj Jadranskega podjetja za pristaniška dela Ivan Garella zapazil neko osebo, ki se je v malem čolničku sukala okolo prevoznih ladij za gramoz.

Ko se mu je približal, je zapazil, da pobira želve, ki so se držale ladij, obenem pa je prav spretno spravil tudi plošče, s katerimi so okovani nekateri deli ladij, v svoj čolniček. Čuvaj je dal tega čudnega ribiča aretirati. Na policiji je povedal, da se zove Dominik Gon, da je 30 let star, doma iz otoka Morosini.

Brez dovoljenja izposojeni čolniček in vesla so pozneje izročili lastniku Josipu Parovelju.

Drzen uzmovič. Lastnica tobakarne v ul. Scalinata št. 3, Josipina Ohswald se je predvčerajšnjim za par trenutkov oddaljila iz tobakarne. To ugodno priliko pa je porabil neki neznanec in ukradel iz miznice znesek 36 K.

Star znanec policije. 41-letni težak Anton Cuttin iz Trsta, stanujoč v ulici Malcanton 15. je bil predvčerajšnjim zopet enkrat aretiran, ker je brskal po žepih Josipa Ferfolja, stanujočega v ul. Majolica 8, ko je v ulici Gioachino Rossini malo zadremal. Redar pa ga je prehitel še predno je izvršil svoj namen in ga odvedel na policijo.

Tam pa je Cuttin popolnoma resno skušal prepričati uradnika, da je hotel Ferfoljo le zbuditi, da bi ga ne povozil kak bicikelj. Pridržali so ga v zaporu.

Poskus samomora. Peter Jankovič, star 54 let, stanujoč v zagati del Pozzo št. 4, si je vsled nekega prepira z ženo hotel vzeti življenje. V to svrhu je izpil karbolne kisline. A ni mogel izpiti več nego par kapljic, ker mu je žena prej iztrgala steklenico iz rok. Pozvali so „Igeo“, ki je nudila Jankoviču potreben lek.

Izseljenci na povratku. Včeraj je po 15-dnevni vožnji dospel iz New-Yorka, dotakniti se Patrasa, parnik „Avstro-Amerikane“ „Martha Washington“. Tu je izkrcal

101 potnika in 279 izseljencev, ki se vračajo v svojo domovino.

Otrok umrl na parniku. — Ko se je včeraj zjutraj omenjeni parnik „Martha Washington“ usidraval, je na parniku umrl 3mesečni otrok ogrskega izseljenca Mihaela Holzungerja. Mestni fizikat je odredil potrebno za pogreb.

Padel v morje. Viljem Švabec, star 24 let, delavec, stanujoč v ljudskem prenočišču v ul. G. Gozzi, je bil sinoči še precej natrkan in ker mu je bilo vroče, se je vlegel spat na obrežju blizu ribjega trga. Med spanjem se je pa obrnil in pri tem štrbunknil v morje, iz katerega ga je potegnil redar, ki ga je spremljal na „Igeo“, kjer so mu nudili potrebno pomoč.

Nemoralen atentat na slaboumno dekle. Ana S. je 19-letno dekle, nekoliko slabe pameti, ki stanuje v svojimi roditelji v zagati del Forno št. 3 in služi v krčmi „Alla Marinella“.

Dne 17. t. m. zvečer jej je neki mlad človek, potem ko so krčmo zaprli, dal denarja in jo povabil, naj gre z njim na sprehod v Škedenj. Dekle je res šlo, ne sluteč nikake nevarnosti. Omenjeni individui jo je res odvedel v Škedenj, tam se podal z njo v skrit in zapuščen kraj, kjer jo je posilil. Potem jo je zopet odvedel v mesto v bližino njenega stanovanja.

Se le sinoči so roditelji dekleta ovadili stvar policiji in na podlagi podatkov, ki jih je dalo dekle, je zamogla policija iztakniti in aretirati provzročitelja atentata. Bil je to Mihael Celič, sta 28 let, doma iz Dalmacije, kurjač na Lloydovem parniku „Afrika“. Celiča so izročili deželnemu sodišču.

Drug nemoralen atentat na neko žensko. Včeraj popold. so odvedli v bolnišnico neko 33-letno žensko, imenom Ana Rukavina, stan. v ul. del Rivo, 4. Ženska je pripovedovala, da se jej je v sredo zvečer okoli 7. ure, ko se je vračala domov, približal nek njej neznan človek (kje, ni povedala), ki jo je skušal posiliti. Ona se je branila, a moški jo je iz osвете ranil v obližju levega očesa.

Pridržali so jo v bolnišnici in stvar prijavili policiji.

Koledar in vreme. — Danes: Marta dev. — Jutri: Abdon in Senen muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 26° Cels. — Vreme včeraj: Lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo; večinoma jasno. Zmerni vetrovi — Vroče.

Društvene vesti.

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu priredi, kakor že obnavljeno, prihodnjo nedeljo 31. t. m. na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu veliko vrtno veselico.

Sviral bo društveni orkester. Petje bo vodil društveni pevovodja g. V. Mirk.

Zakaj trpe otroci na driski? Mej tem, ko je v hladni latni dobi driska razmeroma redka in precej brez nevarnosti, nastopa začetkom poletne toplote pogosteje, da, v najbolj vročih mesecih celo jako pogosto in je nje razvitek tako nagel, tako nevaren, da v takih časih umrljivost otrok strahotno narašča. To žalostno dejstvo, ki se pojavlja sicer v velikem mestu najhujše, a se opaža v večji meri tudi mej otroci na deželi, je v jako tesni zvezi z dvema važnima okoliščinama, namreč v prvo po vsled vročine zmanjšanem odporu malih otrok in potem pojav silno nagle razmnožitve bakterij in kemične razkrojitve kravjega mleka. Proti zadnje imenovani škodljivosti lahko mati zavaruje svojega otroka, ako uporablja kot izključno otroško hrano že skoro pol stoletja dobro se obneslo čisto alpsko mleko vsebuječe Nestlejevo otroško moko, katera je vedno uporabna, vedno nasitljiva, nikdar kiselkasta ali razkrojna, in vzdržuje red v delovanju prebavnih organov.

Potrjim srečno naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanecem prečlastno vest, da je danes preminula naša ljubljena hčerka

Franica

v starosti 13 let. Pogreb drage pokojnice se bo vršil v soboto 30. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Rojano, ulica sv. Petra št. 37.

TRST, 28. julija 1910.

Frančiška Sušak, Franc Sušak, mati. c. k. fin. nadstražn. oče.

NOVO POBRENO PODJETJE, TRST
Corso 49 (Tra Goldoni)
Telefon 14-02.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio št. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.

PRORAČUNI IN NAČRTI.

TELEFON ŠTEV. 22-53

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sezanski cesti.

Mnenje gosp. dr. a L. Foersterja

v POZSONY.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Rabil sem Vaš izdelek SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) v mnogih slučajih po oslablajočih boleznih kot krepilo in to vselej z gotovim in najboljšim uspehom.

POZSONY, v juniju 1909.

Dr. L. FOERSTER.

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - V. A. MALTANTON - TRST

Na obroke! Velika izbira Na obroke! izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga

po jako zmernih cenah JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati zalogo pohištva Angelo Palma TRST, ulica Giosuè Carducci 20, kjer najdete solid. blago po najnižjih cenah. Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebno olajšave novoporočencem

Odprl se je v Škedenju kinematograf „Adria“

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Gius. Waldner

TRST - ulica Medla 3 - TRST

VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE

Bogat izbor vsakovrst. obložkov

Prodaja lesa za vrtanje Velik izbor pekovskih lopat.

Priporočamo našim KOLINSKO CIKORIJO! - - gospodinjam - - - - iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. - -

Vsi stari tamburaši in tamburašice
„Narodne Citalnice“ v Rojanu so vabljeni, da pridejo v sredo dne 3. avgusta t. l. ob 8 uri in pol zvečer v društvene prostore, via Montorsino št. 7. l.

Vabljeni so tudi novinci.
Odbor „Nar. Citalnice“ ima svojo sejo dne 29. t. m. ob 8 uri in pol zvečer istotam.

Veselica „Zavarovalnice goveje živine“ na Opčinah je izpala dobro. Podpisani izraža tem potom iskreno zahvalo slav. občinstvu, pevskemu društvu „Zvon“ za sodelovanje, posebno zahvala pa gre gospej Mariji Drašček za brezplačno dovoljeni prostor.

Odbor „Zavarov. gov. živine“.

Tržaška gledališča.

Minerva. Danes zopet Verdijeva opera „I due Foscari“.

Nar. del. organizacija.

Sestanek NDO v Skednju se vrši v soboto ob 8. uri zvečer v prostorih „Konsumnega društva“.

Na dnevnem redu je poleg raznih notranjeorganizacijskih stvari tudi izlet v Pulo, na kar posebej opozarjamo narodno delavstvo in tudi drugo narodno škedenjsko občinstvo, ki se zanima za ta izlet.

Vesti iz Goriške.

x **Število redarjev** se pomnoži v Gorici s 1. avgustom za 22 moških, ki jih premeste iz Trsta v Gorico. Razen moštva pride v Gorico tudi en višji redarstveni nadzornik.

x **Nezgođe na drž. kolodvoru.** Delavec Josip Vedam iz Koroške, vslužbenec na drž. kolodvoru, je bil zaposlen pri snazanju neke lokomotive.

Nenadoma je pridrdral vlak, ki je pograbil delavca od strani in ga vrgel daleč od mesta na tla. Prav lahko bi ga bil povozil; k sreči pa je Vedam dobil samo poškodbe na glavi in nogah, ki so pa precej težke. Prenesli so ga v bolnišnico.

Grozna noč. Prejeli smo: Dne 24. t. m. smo sedeli na travi ob Glejuni (Bovško) in peli lepe narodne pesmi. Okolo 9. ure zvečer je grozno zabliskalo tam nekje nad italijanskim „Monte Maggiore“. Šele po nekoliko minutah smo začuli močno gromenje. Kakih 10 minut za tem se je zabliskalo nad Kaninom tako, da smo vsi onemeli in zdelo se je, da nas je blisek oslepel.

Temu blisku je sledilo nenavadno močno gromenje in takoj na to so začele padati debele kaplje, ki so nas spravile pod Mlinarjevo streho. Okolo 2. ure popoldne nas je prebudilo grozno tulenje burje, gromenje, gromenje in bliskanje. Mislili smo, da se bliža konec sveta!

Med velikanskim nalivom je padala redka, drobna toča. Prebivalstvo je bilo vse na nogah. Vse je molilo in jokalo. Med tem, ko so v bovški dolini prestali le mnogo strahu in je burja napravila neznatne škode, je bila bližnja Žaga grozno razbita po toči. Turščica je vpognjena do zemlje, a perje je vse raztolčeno. Na Srpenici je toča napravila mnogo škode, a je imela manje moči, nego okolo Žage. Trnovo je zopet bolj prizadeto.

Tu je polomilo precej drevja — posebno orehov. Ljudstvo je obupano in jokajoč toži o groznih posledicah viharja in toče. Pri Kobaridu je neurje pustilo sledi, toda škode je mnogo manje, nego v zgoraj omenjenih krajih.

Pri Volčah je opaziti le še sledi razsajanja burje, a tudi ta ni imela tu one sile, ki jo je imela v bolj goratih krajih. Ono malo sadja, ki ga imajo, ali ki so ga imeli v soški dolini, je burja otrsala Turščico in fižol je zelo poškodovana. Ostaja le še krompir. Glede sene bi lahko rekli, da ga je obilo.

Ljudje delajo liki živina, da bi ga spravili, ali neprestano deževje napravila velikansko škodo tudi na tem pridelku. Samo enemu bovškemu posestniku je baje segnilo do 100 meterskih centov sene!

Predno zaključim, moram pohvalno omeniti cestne uprave v soški dolini. Ceste so res nenavadno negovane in lepe. Vsa čast!

Iz Sežane. Gledališka družba M. Stojkovića je uprizorila v Sežani tri gledališke predstave s svojo malo, a dobro družbo. G. Stojković nam je že star znanec iz dveh let, ko je bil prvič pri nas. Poznan je pa tudi kakor bivši regisseur deželne gledališča v Ljubljani.

Pred dvema letoma priredil je pri nas nekoliko predstav, ki so nam ostale v živem spominu.

Vsled tega zaupanja se je odzvalo šezansko občinstvo radi volje tudi sedaj v obilnem številu ter našo lepega umetniškega užitka.

Zahvaljujemo Stojkovića za lepe predstave, ki jih je uprizoril in priporočamo družbo slov. občinstvu.

Vesti iz Istre.

Sreča gre iz žepa... Iz Žavelj nam pišejo: Neverjetno je, s kako lahkomišljenošjo dajajo včasih ljudje denar od sebe! Sličan slučaj smo doživeli te dni.

Dne 25. t. m. se je zbralo „pri orehu“ precej ciganov. Kakor jim je že v navado, so ti postopajci prežali, kako bi vjeli kakega lahkomišljenca in ga opeharili.

In res je neka ciganka naletela na moža, kakor si ga je želela. Zavela ga je v neko sobo, da bi mu tam napovedovala — srečo!

In res, je v tem srečno izvalila iz ne-spametneža ves denar, kar ga je imel, a povrh tega ga je še premamila, da si je izposodil 3 K in jih dal ciganki za — obljubljeno srečo.

Premetene ciganke napovedujejo srečo, lahkovernim ljudem pa gre denar iz žepa. Še treba pouka našim ljudem, da se izpametujejo in iznebe praznoverja.

Druge slovenske dežele

Minister ekselencija gospod August Ritt v Bohinju. Deželna zveza za tujski promet v Ljubljani nam poroča, da pride prve dni avgusta gospod minister javnih del, August Ritt, z rodbino na daljše bivanje v Bohinjsko Bistrico, ter se nastani v Grand-hotelu Triglav, kjer je jako lična dependenca vila „Bogomila“ pripravljena. Po sedanjih izvešjih ima g. minister tudi namen ustaviti se nekaj dni na Bledu.

Ta novica bo v Bohinju in na Bledu pozdravljena s tem večjim veseljem, ker je gospod minister tudi glavni šef državne organizacije za tujski promet, kateremu dolguje tudi naša dežela veliko zahvalo.

Želeti je, da gospod minister najde v teh divnih gorenjskih krajih prijetnega odpočitka in blagodejnega miru, želeti je pa tudi, da vzame s seboj najboljše utise o razvoju tujskega prometa na Kranjskem.

Razne vesti.

Strelna udarila v letalni stroj, aviatik ostal živ. — Iz Padernona na Francoskem poročajo, da je strelna udarila v Ehrmannov aeroplan, ki je letel v višini 35. metrov. — Aeroplan je zgorel, a aviatiku Ehrmann se ni pripetilo ničesar.

Srbski in slovenski otroci na počitnicah. „Beligradsko „Novo Vreme“ poroča: Med Beligradom in Ljubljano je dosežen sporazum, po katerem bo v bodoče večje število slovenskih otrok prihajalo na počitnice v Srbijo, srbski otroci pa v slov. kraje.

Balkanska razstava. Turška vlada je sklenila, da se letos priredi v Carigradu balkanska razstava, na kateri bi bile zastopane tudi balkanske države.

Kanal od Donave do Egejskega morja. Nekoliko inozemskih družb je prosilo srbsko vlado za dovoljenje, da smejo graditi kanal od Donave preko Srbije in dalje do Egejskega morja. Kanal bi šel preko Srbije po reki Moravi.

Mali oglasi

Lovski pes 7 mesecev star, se proda po ceni. Sv. Ivan št. 155, zraven pošte. 1222

Proda se z vsemi potrebščinami in za 65 hl posode za 1400 K. — Iščo se drug za odprto gostilno, ki razpolaga 1500 do 2000 K; dobiček velik. Obrniti se na Collarsich, kavarna Corso 9.—11., 3.—6.

Proda se šivalni stroj v dobrem stanju za K 80. Oglasiti se je pri vratarju v ulici G. Galatti 18. 1330

Učenca sprejme trgovina jestvin s 1. septembrom. Prednost imajo oni, ki imajo veselje do trgovine. Ponudbe pisati pod „Harmur“, poštoležeče Barriera. 1237

Išče se vrtnarica z letnimi spricvali k dvem cekicam šestih let. Vešča mora biti popolnoma slovenskega in nemškega jezika ter v ročnih delih dobro izurjena. Gospice z znanjem glasbe imajo prednost. Ponudbe pošiljajo naj se pod „Letna spricvala 88“ na Inzeratni oddelek Edinosti 1235

Javen ples priredijo 7. avgusta mladeniči v Gorenjah pri Divači. Svirla bo Školska godba iz Herpelj. Eventuelni dobiček bo za družbo sv. Cirila in Metodija. 1233

Popolnoma nova sokolska obleka (srednja velikost) se takoj proda. Naslov se izve v knjižarni Gorenjevi v Barkovljah. 1232

Javni ples priredijo sezonski mladeniči dne 31. julija na vrtu gostilne pok. dra. Osteriga. Svirla bo godba iz sv. Krža. Konad k plesu stane 10 vinarjev. 1231

Učenca zmožnega deželnih jezikov, bivačnega v mestu, išče Ant. Jerkič, fotograf, Trst, via delle Poste 10. 1171

Pekarna in sladčičarna: Ivan Pertl-Susič Trst, via Cavana št. 17 (naproti sodišču). Zalogatelj društva „Societä Cooperativa fra impiegati privati“ v Trstu. — Tovarna mornarskih biškotinov. — Priporoča svoj velik izbor vrhno svežega kruha in sladčic. — Zaloge vsakovrstnih likerov in vin v steklenicah. Sprejemajo se naročnine tort in krekantov za vsako priliko. Postrežba na dom. — SVOJI K SVOJIM!

Gospodična Slovenka večša slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, s pisarniško prakso in z lepo pisavo, želi vstopiti stalno v kako trgovino kot komptuaristinja ali najraje kot blagajničarka. Ponudbe pod „Spretna“ na Inzeratni. Edinosti. 1027

Spretna blagajničarka zmožna kontoskega dela, slovensčine in laščine, se sprejme v večjo trgovino v Ljubljani. — Ponudbe z zahtevo plače je doposlati pod šifro „LJUBLJANA“ do 1. avgusta t. l. na Inzeratni oddelek Edinosti. Prednost imajo one, katere so že kdaj službovale v kaki večji trgovini. 1227

ALEKS. FRANO MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.

Wajboljši vir za dobivanje pečene kave

Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 3. oktobra 1910 ob 8. zveč.

loterije podp. društva c. k. policijskih uradnikov

Srečka stane 1 K in njih udov in sirot Srečka stane 1 K

I. glavni dobitnik 30.000 kron

Dunaj, Schottenring 11 (policijska direkcija) Srečke je dobiti v vseh menjalnicah, loterijah in trafikah.

LA FILIALE DELLA BANCA „UNION“

(Filijalka Banke Union) v Trstu

se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami.

Tekoči računi in računi na bančni žiro

v kronah ali v inozemskih vrednostih

po jako ugodnimi pogoji po dogovoru.

Inkasi

efektov, dokumentov, odrezkov in izžebanih srečk.

Uložne knjižice

na fiksen termin ali dogovorjeno prednaznailo

Kupo - prodaja

tu- in inozemskih vrednot, valut in diviz.

Izdaja hranilne knjižice ter obrestuje vloge po

3 3/4 %

Rental davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Daje predujme

na vrednote in karate parnikov i. t. d.

Prejema in hrani depozite

ter jih točno upravlja.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu

(presto vsakovrstnih stroškov)

menjične vrednote neapeljske banke (Banco di Napoli), italijanske banke (Banca d'Italia) in siciljanske banke (Banco di Sicilia).

Odpira kredite v nozemstvo proti listinam. — Izdaja kreditna pisma.

ODDELEK ZA BLAGO.

Daje predujme

na blago, police, warrants i. t. d.

Odpira carinske kredite.

Kupuje in prodaja blago v komisiji.

ODDELEK ZA SLADKOR.

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagnu 16, stavbeni in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specialtete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerne. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Austrijansko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

VOZNI RED

veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.

Proga TRST-METKOVIČ A

Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri jutraj.

Proga TRST-METKOVIČ B

Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri jutraj.

Proga TRST-METKOVIČ C

Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri jutraj.

Proga TRST-KORČULA.

Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri jutraj.

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Roschin

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja

se dobivajo v „Slovanski knjižarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEČ, Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3 lično v platno vezana K 4.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove

(vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblik za moške in dečke vsakomur na otroke. Povrlečki, modas jope, kakor tudi zlatih pečetov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski ločen. Nepremotljivi plašč (priskrbi voglečki). Specialiteti: blago tu- in inozemskih tovar. Izgotovljajo se obleke po meri po najpogostejši meri, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Bogomil Pino

: bivši urar v Sežani :

ima svojo novo

PRODAJALNICO : UR

-- v TRSTU --

ulica V. Bellini 13

(naproti cerkvi sv. Ant. nov.)

Vsakovrstne veržice

PO TOVARNIŠKIH CENAH

TRVDKA

Adolf : Rostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I.

TELEFON št. 16-83.

(zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju,

ampak v prvem nadstropju

Velika zaloga koles

RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquadotto 21. Telefon 1238

Zaloga koles Peugeot, Waffendrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene zmerne.